Dosarul nr. 2r-1174/25 (2-25070617-02-2r-16062025)

D E C I Z I E

27 noiembrie 2025 **mun. Chișinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ

al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:

Preşedintele de complet, judecătorul Serghei Dimitriu

Judecătorii: Eleonora Badan-Melnic și Violeta Gîrleanu

examinând cererea de recurs depusă de Hiora-Țurcan Cristina, prin intermediul avocatului Balaban Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 mai 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Hiora-Țurcan Cristina către Țurcan Vasile privind desfacerea căsătoriei,

a c o n s t a t a t:

1. În data de 15 mai 2025 Hiora-Țurcan Cristina, prin intermediul avocatului Balaban Sergiu, a depus cerere de chemare în judecată către Țurcan Vasile privind desfacerea căsătoriei. Reprezentantul reclamantei a anexat mandatul avocațial și Decizia CNAJGS nr.0775/ACC din 13 martie 2025.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 mai 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă în temeiul art. 170 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, care prevede efectul restituirii dacă *cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcția semnatarului.* S-a menționat că cererea de chemare în judecată este semnată de avocat în baza unui mandat avocațial care nu poartă semnătura reclamantei, astfel încât semnatarul a fost apreciat ca neîmputernicit să semneze cererea.

Poziția recurentului

3. Hiora-Țurcan Cristina, prin intermediul avocatului Balaban Sergiu, pe *26 mai 2025,* prin intermediul poștei electronice, a declarat recurs împotriva încheierii de restituire, solicitând casarea acesteia, cu obligarea judecătorului să primească cererea spre examinare în fond.

4. În susținerea cererii de recurs, reprezentantul recurentei a arătat că nu este de acord cu concluziile instanței de fond, indicând că la punctul 3 din capitolul „*anexe*” al cererii de chemare în judecată a fost menționat și efectiv anexat mandatul avocațial împreună cu decizia Consiliului național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. Recurentul a subliniat că, potrivit rubricii doi din mandat, acesta este întocmit în baza Deciziei Consiliului național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0775/ACC din 13 martie 2025, anexate la dosar.
5. La fel, s-a invocat și art. 8 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, conform căruia acordarea asistenței juridice obligatorii de stat are loc în temeiul desemnării avocatului de către oficiile teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, în condițiile Legii cu privire la asistența juridică garantată de stat. De asemenea, s-a făcut trimitere la Hotărârea nr. 158 din 28 februarie 2013 privind aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, arătându-se că la punctul 8^1 din Anexa nr. 2 este prevăzut că semnătura clientului pe verso-ul mandatului nu este necesară în cazul desemnării avocatului prin decizia coordonatorului oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, iar mandatul întocmit în acest mod conferă aceleași împuterniciri ca și mandatul semnat de client.

Legislația relevantă

6. Art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la asistenţa juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007

Cererea de acordare a asistenţei juridice calificate se înaintează de persoana care întruneşte condiţiile specificate la art.19.

7. Art. 27 alin. (1) și (3) din Legea cu privire la asistenţa juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007

(1) Decizia privind acordarea asistenţei juridice calificate va conţine:

a) data şi locul emiterii;

b) numele şi prenumele persoanei care a emis-o;

c) denumirea organului emitent;

d) numele şi prenumele solicitantului;

e) forma asistenţei juridice solicitate;

f) temeiurile de acordare sau refuzul de a acorda asistenţă juridică calificată;

g) numele, prenumele, coordonatele avocatului desemnat să acorde asistenţă juridică calificată;

h) modul şi termenul de contestare

(3) Drepturile şi obligaţiile avocatului care acordă asistenţă juridică calificată se atestă prin decizie privind acordarea de asistenţă juridică, emisă în condiţiile prezentei legi.

8. Pct. 6 din Hotărârea de Guvern nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului şi modului de utilizare a mandatului avocatului şi al avocatului stagiar nr. 158 din 28.02.2013

Formularul mandatului avocatului conţine următoarele elemente obligatorii:

1) pe recto se inserează: a) numărul şi seria; b) denumirea biroului asociat de avocaţi; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea "MANDAT"; f) numele şi prenumele avocatului; g) numărul licenţei şi data eliberării; h) numărul contractului de asistenţă juridică şi data semnării; i) ***numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat şi data semnării***; j) ***semnătura avocatului***;

2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; a1) numele şi prenumele clientului b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

9. Pct. 8^1 din Hotărârea de Guvern nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului şi modului de utilizare a mandatului avocatului şi al avocatului stagiar nr. 158 din 28.02.2013

Semnătura clientului pe versoul mandatului nu este necesară în cazul desemnării avocatului sau a avocatului stagiar prin decizia coordonatorului oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat privind acordarea asistenţei juridice calificate. Mandatul întocmit în acest mod conferă aceleaşi împuterniciri ca şi mandatul semnat de client.

10. Art. 2 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărîrile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărîrile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod

11. Art. 170 alin. (1) lit. e) și alin. (5) din Codul de procedură civilă

(1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

e) cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcţia semnatarului.

(5) Încheierea prin care instanţa judecătorească restituie cererea în temeiul alin.(1) lit.a), b), c) şi g) poate fi atacată cu recurs.

12. Art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierii emise de judecătorii.

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

14. Art. 427 din Codul de procedură civilă

Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul şi să menţină încheierea;

b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată;

c) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Motivarea instanței

15. Examinând materialele dosarului, Colegiul judiciar consideră va admite cererea de recurs înaintată de Hiora-Țurcan Cristina, prin intermediul avocatului Balaban Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 mai 2025, cu remiterea cauzei la faza intentării procesului, în același complet de judecată. Argumentele și rațiunile acestei soluții vor fi expuse în continuare.

16. Colegiul judiciar a constat că în data de 15 mai 2025 avocatul Balaban Sergiu, acționând în interesele Cristinei Hiora-Țurcan, a depus cerere de chemare în judecată către Țurcan Vasile privind desfacerea căsătoriei. La cererea de chemare în judecată au fost anexate mai multe acte, inclusiv mandatul avocațial și Decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. În mandatul avocațial este indicat expres că reprezentarea are loc urmare a Deciziei coordonatorului oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat în cauza civilă Hiora-Țurcan Cristina în fața instanței de judecată, apel și recurs.

17. Prin încheierea din 22 mai 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, stabilind în fapt că cererea este semnată de avocat în baza unui mandat avocațial care nu poartă semnătura reclamantei, iar în drept - că în lipsa acestei semnături, împuternicirile avocatului nu ar fi confirmate, astfel încât semnatarul a fost apreciat ca neîmputernicit să semneze cererea.

18. Se va face mențiunea că, deși dintre încheierile de restituire se contestă doar cele emise în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a), b), c) și g) din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar va examina prezentul recurs prin raportare directă la art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la un recurs efectiv și în legătură cu dreptul de acces la o instanță prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție, întrucât neadmiterea exercitării unui control judecătoresc prin intermediul unui grad de jurisdicție instituit chiar de statul contractant Republica Moldova, asupra unei încheieri de restituire întemeiate pe art. 170 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, ar echivala cu o denegare a justiției.
19. Raportând situația de fapt astfel reținută la prevederile legale incidente, Colegiul judiciar constată că soluția instanței de fond este eronată. Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat prevede că împuternicirile avocatului care acordă asistență juridică calificată se atestă prin decizia de acordare a asistenței juridice emisă de Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, iar Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 stabilește în mod expres la punctul 8^1, că semnătura clientului pe *verso*-ul mandatului nu este necesară în cazul desemnării avocatului prin decizia coordonatorului oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, mandatul întocmit în acest mod conferind aceleași împuterniciri ca și mandatul semnat de client.
20. În speță, la cererea de chemare în judecată a fost anexat un mandat avocațial în care este indicată expres reprezentarea în temeiul Deciziei coordonatorului oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, precum și însăși decizia de desemnare, emisă după examinarea și admiterea cererii de acordare a asistenței juridice garantate de stat formulate de reclamant. Mai mult ca atât, Colegiul judiciar scoate în evidență faptul că împuternicirile de reprezentare nu izvorăsc în acest cadru normativ din semnătura reclamantului pe *verso*-ul mandatului, dar rezultă din decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, care constituie temeiul juridic al reprezentării, în condițiile în care reprezentarea a fost cerută de o persoană care nu dispune de mijloace suficiente pentru a beneficia de reprezentare convențională.
21. În aceste condiții, calificarea avocatului ca fiind o persoană neîmputernicită și aplicarea art. 170 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, pe motivul lipsei semnăturii reclamantei pe mandat, sunt neîntemeiate, iar urmare a admiterii cererii de recurs, se casează încheierea

Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 mai 2025, iar cauza urmează a fi remisă în instanța de fond la faza intentării procesului, în același complet de judecată.

22. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Hiora-Țurcan Cristina, prin intermediul avocatului Balaban Sergiu, și se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 mai 2025.

Cauza civilă bazată pe cererea de chemare în judecată depusă de Hiora-Țurcan Cristina către către Țurcan Vasile privind desfacerea căsătorie se remite în instanța de fond la faza intentării procesului, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele de complet, Judecătorul Serghei Dimitriu

Judecătorii Eleonora Badan - Melnic

Violeta Gîrleanu